

Etyka uprawiania nauki - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Etyka uprawiania nauki
Kod przedmiotu	01.0-WH-HistT-etykauprnau1.st.2014-W-S14_pNadGen79IKX
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	trzeciego stopnia z tyt. doktora
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Joanna Dudek, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Zapoznanie doktorantów z zagadnieniami etyki i etosu nauki, ze związkami między wartościami, powinnościami i właściwą argumentacją na rzecz kształtowania i respektowania etycznych standardów w dziedzinie uprawiania nauki.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

Nauka i wartości

- status wartości moralnych,
 - uzasadnienie postulatów etycznych w nauce (jakość argumentacji, aksjologia i metodologia).
- Tradycje etosu i etyki nauki:
 - filozoficzna szkoła lwowsko-warszawska,
 - kategoria etosu w badaniach nad środowiskiem naukowym,
 - etos jako *universitas*, miejsce wspólnoty osobowości – godność, autorytet i sumienie w życiu naukowym.
- Problem wolności nauki.
- Niezależność i zaangażowanie – w poszukiwaniu właściwych proporcji.
- Prawda i prawdomówność. Bezstronność i bezinteresowność.
- Zaufanie i odpowiedzialność.
- Prawne i etyczne aspekty ochrony własności intelektualnej:
 - pojęcia podstawowe,
 - filozoficzne uzasadnienie ochrony własności intelektualnej,
 - prawa autorskie.
- Konflikty i trudności w realizacji aksjologicznych podstaw etosu nauki i nauczania akademickiego:
 - mechanizmy oceniania i recenzowania,
 - plagiaty i kopiowanie,
 - pułapki komercjalizacji praktyki badawczej i ośrodków naukowych.
- Etyka uprawiania nauki na przykładzie wybranych tekstów i dokumentów.
- Edukacja w zakresie etyki badań naukowych jako forma samoregulacji środowisk naukowych: kodeksy, jednostki organizacyjne.

Metody kształcenia

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma wiedzę niezbędną do rozumienia etycznych, społecznych i kulturowych uwarunkowań działalności naukowej	KH3_W05	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	KH3_W07	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
potrafi ocenić przydatność badań naukowych z poszanowaniem prawa do własności intelektualnej	KH3_U04	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
ma świadomość etycznego wymiaru pracy naukowej , pozyskiwania i upowszechniania wiedzy	KH3_K02	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
ma świadomość obowiązku twórczego poszukiwania odpowiedzi na wyzwania współczesności i kształtowania wzorców postaw wobec nowych zjawisk i problemów	KH3_K04	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
ma świadomość ważności profesjonalnego przygotowania do zawodu nauczyciela akademickiego oraz konieczności przestrzegania etyki zawodowej	KH3_K05	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
ma świadomość społecznych uwarunkowań działalności naukowo-badawczej i etycznej postawy uczonego	KH3_K06	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład

Warunki zaliczenia

Zdanie egzaminu.

Literatura podstawowa

Dobre obyczaje w nauce. Zbiór zasad i wytycznych, Warszawa 2001.

Dobra praktyka badań naukowych. Rekomendacje opracowane przez Zespół Etyki w Nauce przy MNil, Warszawa 2004.

Misja i służebność uniwersytetu w XXI wieku, red. J. Woźnicki, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca

rtykuły z czasopism: „Etyka”, „Forum Akademickie”.

Dylus A., *Problematyka etyki nauki u przedstawicieli szkoły lwowsko-warszawskiej*, Warszawa 1987.

Gadamer H.G., *Teoria, etyka, edukacja. Eseje wybrane*, Warszawa 2008.

Goćkowski J., Hołowiecka L., *Ethos profesjonalny uczonych*, „Etyka”, 19, 1981.

Koj L., *Powinności w nauce*, t. 1. *Określenie i poznawalność powinności*, Lublin 1998.

Kołakowski L., *Po co uniwersytet?* [w:] Tegoż, *Czy Pan Bóg jest szczęśliwy i inne pytania*, Kraków 2009.

Lazari-Pawłowska I., *Nauczyciel akademicki a głoszenie ocen*, [w:] tejże, *Pisma wybrane*, red. P.J. Smoczyński, Warszawa 1992.

Morawski R.Z., *Etyczne aspekty działalności badawczej w naukach empirycznych*, Warszawa 2011.

Nowak E., KM. Cern, *Ethos w życiu publicznym*, Warszawa 2008.

Rozważania o tradycji i etosie, red. J. Bardziej, J. Goćkowski, Kraków 1998.

Sawczuk W., *Etos pedagogów/nauczycieli akademickich – między akademickim sacrum a rynkowym profanum*, Toruń 2009.

Woroniecka G., *Kategoria ethosu w badaniach nad środowiskiem naukowym*, „Principia”, 46, 2008.

Uwagi

brak